

Till utbildningsdepartementet

YTTRANDE

KF2024/VO1/09

Konstfacks yttrande avseende Förslag till ändringar för att öka mobiliteten tidigt i den akademiska karriären (U2024/00229)

Sammanfattning

Konstfack har tagit del av promemorian Förslag till ändringar för att öka mobiliteten tidigt i den akademiska karriären (U2024/00229).

Förslagen inkluderar ändringar i högskolelagen (1992:1434, HL) som möjliggör förenade anställningar mellan högskolan och andra sektorer. Förslagen möjliggör också att en anställning som biträdande lektor eller en annan anställning som lärare kan förenas med en anställning i en annan sektor. Syftet med dessa förslag är att öka mobiliteten mellan högskolan och andra sektorer, även tidigt i den akademiska karriären. De förfaranderegler om förenade anställningar som i dag finns i HL och HF föreslås tas bort. Vidare lämnas ett förslag om ändring i HF om att tidsgränsen för anställning som biträdande lektor från doktorsexamen ska vara högst fem år eller högst sju år från avlagd doktorsexamen. Detta innebär att det, vid sidan av den tidsgräns om fem år som gäller i dag, införs en ny möjlig tidsgräns om sju år. Det föreslås vidare att respektive lärosäte ska få bestämma vilken gräns som ska gälla inom respektive ämnesområde.

Konstfack delar därmed de bakomliggande motiven till förslagen. Konstfack saknar dock konkreta exempel om hur förenade anställningar ska hanteras i praktiken. Konstfack saknar beskrivningar av hur arbetsrätten ska fungera/tolkas liksom gemensamma riktlinjer för lönesättning, pension, arbetsmiljöansvar etc.

Nedan ges en mer utförlig redogörelse för Konstfacks synpunkter på delar av förslaget.

Mobilitet med högskolan stärker också omgivande sektorer

Konstfacks instämmer i att ”det finns ett stort och växande behov av mobilitet mellan högskola och omgivande sektorer för att öka kompetensförsörjningen i samhället”. Om förenade anställningar kan bidra till ökad mobilitet för andra högstskolor och om förslaget förtydligas har Konstfack inget att invända mot förslaget.

Konstfack vill dock framföra att Konstfack har en stor andel av deltidsanställda och visstidsanställda personer anställda på konstnärlig grund genom HF 4 kap 10§, företrädesvis inom högskolans lärarkår. Såväl adjunkter, lektorer och professorer innehar har ofta en annan anställning vid sidan av sin undervisningstjänst på Konstfack. Det kan handla om egna företag inom det konstnärliga området eller andra anställningar på andra högstskolor. Det är något som uppmuntras av Konstfack och som ger många kvalitativa fördelar vad gäller kontinuerlig arbetsmarknadsanknytning i utbildningen. På sikt ser Konstfack dock att vissa av de uppdrag som konstnärer tilldelas egna bolag via extern finansiering (av t.ex. Stockholms Stad för tunnelbanans konstutsmückning m.m.) i stället kan förenas som forsknings-/utvecklingstid i berörds anställning vid Konstfack.

Lärosätet behöver prioritera mobilitet mellan sektorer

En framtida möjlighet som Konstfack ser är att öka förenade anställningar inom högre utbildning och skola. Idag anlitas adjungerade lärare (främst adjunktnivå) genom centrala kollektivavtalet ”adjungerad lärare” – vilket medför en kompetensväxling mellan skola och högskola. En svårighet kan vara att införa förenade anställningar på lektorsnivå mellan skola och högskola såvida inte tydligare incitament ges. Incitament som kan finnas för andra

arbetsgivare än staten att gå in i en förenad anställning med en statlig verksamhet behöver förtydligas.

Behov av ökad mobilitet i tidig akademisk karriär

En anställning som biträdande lektor är här infördes av regeringen för att möjliggöra ett attraktivt steg i den akademiska karriärvägen efter postdoktor. Anställningen är riktad mot de anställningar som görs på vetenskaplig grund. Vid anställning på konstnärlig grund är de konstnärliga meriterna av stor betydelse.

Konstfack har därför idag inga biträdande lektorer anställda, men har inga invändningar mot att det sätts en ny möjlig tidsgräns om sju år.

Ärendet har beslutats av rektor Anna Valtonen efter föredragning av HR-chef Anna Collin. I ärendets slutliga handläggning har även förvaltningschef Elisabet Nordwall deltagit.

Stockholm den 6 maj 2024

Anna Valtonen
Rektor